

อนุชาต ชื่นจิตร์. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร.ประเสริฐ ประวิติรุ่งเรือง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ดังนี้ 1) เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและการสร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก 3) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก วิธีดำเนินการวิจัยดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและการสร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก โดยการวิเคราะห์เอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี นำไปกำหนดประเด็นสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานและความต้องการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและการสร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน และครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 175 โรงเรียน แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87 วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการโดยการหาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติและค่าเฉลี่ยของความต้อการ ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก โดยจัดทำร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กและนำไปตรวจสอบความสมบูรณ์โดยจัดสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา 5 คน ด้านการประกันคุณภาพ 5 คน และด้านการสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษา 4 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ประเด็นการสนทนากลุ่ม แล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก โดยทดลองใช้รูปแบบกับโรงเรียนขนาดเล็กที่สมัครใจ จำนวน 5 โรงเรียน แล้วศึกษาประสิทธิผลโดยใช้แบบติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม และขั้นตอนที่ 4 ประเมิน

รูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กโดยผู้บริหารจากโรงเรียนเครือข่าย 5 คน ครูโรงเรียนละ 2 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งหมด 25 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพแต่ยังไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจากขาดแคลนบุคลากร ผู้บริหาร และครูมีความต้องการที่จะพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนโดยการสร้างรูปแบบเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

2. รูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) นโยบาย 2) จุดมุ่งหมาย 3) การสร้างเครือข่าย 4) วิธีดำเนินการบริหารจัดการเครือข่าย และ 5) การสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย ซึ่งมีความเหมาะสมทุกองค์ประกอบ

3. ผลการปฏิบัติงานตามองค์ประกอบของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนที่เป็นสมาชิกเครือข่ายทั้ง 5 โรงเรียน อยู่ในระดับดีขึ้นไปทุกองค์ประกอบ

4. รูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.70) และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.70)

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก